

9 FEBRUARY

ISOC
INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
ONLINE
CONFERENCES

INTERNATIONAL CONFERENCE IN

TURKEY

THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH

zenodo

OpenAIRE

doi® digital
object
identifier

OPEN ACCESS

info.interonconf@mail.ru

www.interonconf.org

TURKEY International scientific-online conference:
"THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH"

Part 33
FEBRUARY 9th

COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS

ISTANBUL 2025

~ 2 ~

TÜRKİYE Uluslararası Bilimsel-Çevrimiçi Konferans

THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH: a

Uluslararası bilimsel çevrimiçi konferansın bilimsel çalışmalarının toplanması (9 Şubat 2025) – Türkiye, İstanbul : "CESS", 2025. Bölüm 33, – 254 s.

Genel Yayın Yönetmeni:

Candra Zonyfar - Doktora Üniversitesi Buana Perjuangan Karawang, Endonezya
Sunmoon Üniversitesi, Güney Kore.

Yayın Kurulu:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, english, Turkish, қазақша, uzbek, limba română, кыргыз тили, Հայերեն

Koleksiyon, Uluslararası Bilimsel çevrimiçi konferansa katılan bilim adamları, yüksek lisans öğrencileri ve öğrencilerin bilimsel araştırmalarından oluşmaktadır.

"THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH".

9 Şubat 2025'te İstanbul'da gerçekleşti.

Konferans bildirileri, yükseköğretim kurumlarında bilim adamları ve öğretmenler için önerilir. Lisansüstü öğretim süreci, lisans ve yüksek lisans dereceleri almaya hazırlık dahil olmak üzere eğitimde kullanılabilirler. Tüm makalelerin incelemesi uzmanlar tarafından yapılmıştır, materyaller telif hakları yazarlarına aittir. İçerikten, araştırma sonuçlarından ve hatalardan yazarları sorumludur.

© "CESS", 2025

© Authors, 2025

TABLE OF CONTENTS

Daminova Gulfiya Salim qizi SAVOD O'RGATISH METODIKASI	7
Ishonkulova Shirin Qo'chqarovna "BEMORLARNI PARVARISHLASH VA HAMSHIRALIK JARAYONINI MODELLAR ASOSIDA O'TKAZISH"	10
Raxmonova Shoxsanam O'ktamovna "XALQ TABOBATIDA QO'LLANILADIGAN ASOSIY DAVOLASH USULLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI"	14
Kurbanov Abror DIDACTIC BASIS OF DEVELOPING INTELLECTUAL COMPETENCES IN FUTURE ELECTRICAL ENGINEERS	18
Shixova Inobat Omonovna TAFAKKUR TUSHUNCHASINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	23
Jo'rayeva Shahnoza Shakarboy qizi STRESS VA ATRESSNI TEZ VA OSON YENGISH USULLARI	26
Axmadova O'g'ilo «BEMOR PSIXOLOGIYASINI ANGLASH VA SAMARALI PSIXOLOGIK YORDAM USULLARI»	30
Farmanova Rukhshona Hayatjon's daughter ECONOMY IS THE BODY OF CIVIL SOCIETY LIFE	40
Джумабаева Мадина Клышбаевна., Хожанова Айзада Даулетниязовна ТУРЛИ ХИЛ ДВИГАТЕЛ ТУРЛАРИНИНГ ДИАГНОСТИКАСИ ВА ТАЪМИРИ	45
M.A.Razzoqova ABDULLA QODIRIY- MUSHTUM JURNALI HAQIDA	50
Хасанов Дилшод Шухратович УЛУШ КИРТИТИШ АСОСИДА ҚУРИЛИШДА ИШТИРОК ЭТИШ БЎЙИЧА ШАРТНОМАВИЙ МУНОСАБАТЛАРГА ОИД ХОРИЖИЙ ТАЖРИБА	53
Xolmurodova Sevinch Jumanazarovna., Tursunov Behruz KONSTITUTSIYA - YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTINING HUQUQIY MUSTAHKAM POYDEVORI	62
Soatmurodova Marjona Bahriddin qizi., Saksonova Sarvinoz Zuxriddin qizi QAHRAMONNING PYESADAN TASHQARI HAYOTI TAHLILI	66
Akhmedova Sarvinoz Hikmatovna., Islomova Bahora Ne'matjonovna INTEGRATING AI IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND AND TEACHING.	71
Akhmedova Sarvinoz Hikmatovna Mukhammadova Mehrangiz Mahmudovna BILINGUALISM AND COGNITIVE DEVELOPMENT	74
Rustamov Jahongir Ilhom o'gli "O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AJDA MARKETING TIZIMINI RIVOJLANTIRISH	78
Abdurashidova Nilufar Shuhrat qizi JAHON TAJRIBASIDA FAKTCHEKING	83
Akbarov Alijon Ikrom o'g'li., Madiyeva Madina Yusupovna, O'ZBEKISTON TA'LIM TIZMIDA INGLIZ TILINI O'RGANISHDAGI MUOMMO VA YECHIMLAR	92
Akhmadaliev Azamjon GEOPOLITICS AND SECURITY: RELATIONS BETWEEN RUSSIA AND	97

AFGHANISTAN IN THE PAST, PRESENT AND FUTURE	
Abdurashidova Nilufar Shuhrat qizi <i>INTERNET JURNALISTIKASINING AXLOQ QOIDALARI</i>	103
Erjanova Miyrigul Erg'aliyeva <i>AKUT LÖSEMİLER</i>	111
Nurmamatov B.I., Shirinova D.O Eshchanov R.A., Ubaydulloyev F.B <i>INSON ORGANIZMIDAGI KIMYOVIY ELEMENTLAR VA BIRIKMALAR VA BARQAROR TARAQQIYOT</i>	117
Mirodilova Odinoxon Abdumutal qizi., Topvoldiyeva Saidaxon Baxovodin qizi <i>DORIVOR MOYCHECHAK O'SIMLIGINI YETISHTIRISH AGROTEXNOLOGIYASI</i>	124
Bozarboyeva Go'zal Doniyorovna <i>LOYIHALARNI MOLİYALASHTIRISHDA CHET EL KAPITALINING O'RNI VA DAVLATNING RO'LI</i>	130
Xomidova Tursunoy <i>KO'KRAK SARATONINING TARQALISH EPIDEMIOLOGIYASI</i>	134
Haydarov Anvar Askarovich., Tosheva Farangiz Bobomurodovna <i>INGLIZ VA O'ZBEK ERTAKLARIDA "ISTAK" KATEGORIYASINING TAVSIFI VA TALQINI</i>	137
О.В.Прозорова., М.Рихсибаева И.Рихсибаев., М.Тухтамуратова., Ш.Э.Туланов <i>ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ СМЕСОВЫХ ОДЕЖНЫХ ТКАНЕЙ</i>	143
Sultanova Jasmina Nurmuxammad qizi <i>CULTURAL DIFFERENCES BETWEEN CHINA AND WESTERN COUNTRIES</i>	151
Parpiyeva Odinoxon., Erkinova Gulnoza <i>EKOLOGIYA,OZIQLANISH VA INSON SALOMATLIGI</i>	153
Mehribon Qo'shnazarova., Akbar Otaboyev <i>FAQIRIY IJODIDA OGHIYGA IZDOSHLIK TALQINI</i>	156
Homidova Maftuna <i>BUXORO VILOYATIDAGI TUMAN NOMLARINING KELIB CHIQISH TARIXI.</i>	163
Султанов Бахтиёр Бахтиёрович <i>ВЛИЯНИЕ СМИ НА ФОРМИРОВАНИЕ МОРАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ И НРАВСТВЕННЫХ ОРИЕНТИРОВ У МОЛОДЕЖИ ЧЕРЕЗ ПОПУЛЯРИЗАЦИЮ СПОРТА.</i>	167
Abdusattarova Madina Xusnuddinovna <i>MENEJER FAZILATI</i>	172
Jonibek Farmanov Ziyadullayevich., Mamatqulova Sevinch Faxriddin qizi <i>IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI ASALARICHILIK SOHASGA JORIY ETISH SAMARADORLIGI</i>	177
Sh.I.Soatov., D.A.Esankulova <i>ORALIQ EKNLARGA QO'LLANILGAN ORGANO-MA'DAN KOMPOSTLARNI TUPROQNING HAJM MASSASIGA TA'SIRI</i>	184
Ra'no Karamova <i>O'ZBEKISTON VA QORAQALPOG'ISTON XALQ ARTISTI POLAT MADREYMOVNING RAQS XRONOLOGIYASI</i>	189
Хўжанова Дилшода Рустам қизи <i>ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИДА НИЗОЛИ ҲОЛАТЛАР ВА УЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИ</i>	195

Djumaeva Nozima Djuraboevna., Jurakulova Parizoda Otabek kizi <i>THE IMPORTANCE OF LANGUAGE IN HUMAN COMMUNICATION AND SOCIETY</i>	204
Saidova Zulfizar Khudoyberdievna., Ramazonova Shahnoza Yuldosh kizi <i>THE POWER OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN EXPRESSING THOUGHTS AND IDEAS</i>	207
Shukurova Madina Askarovna., Hikmatova Aziza Quvvat qizi <i>UNDERSTANDING STYLISTIC DEVICES IN LITERATURE: A GUIDE TO ENHANCING EXPRESSION</i>	211
Shukurova Madina Askarovna., Sobirova Shaxinabonu Sharifovna <i>UNDERSTANDING THE CATEGORIES OF MOOD IN ENGLISH VERBS</i>	218
Shukurova Madina Askarovna., Sobirova Vazirabonu Sharifovna <i>TEACHING ENGLISH LISTENING: STRATEGIES AND TECHNIQUES</i>	225
Ismoilova Oqilaxon Habibullo's daughter <i>SYMPTOMS OF ANEMIA AND PLANTS USED IN ITS TREATMENT</i>	234
Ne'matullayeva Xilola Lutfulla qizi <i>METHODOLOGY FOR DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS OF FUTURE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS</i>	238
Sh.To'xtayev., H.Isaxanov <i>ARRALI JIN ISHCHI KAMERASI SAMARADORLIGI VA SIFATINI OSHIRISH YO'LLARI</i>	246
Fayziyev Baxodir <i>DAVLAT BUDJET DAROMADLARINI KENGAYTIRISHDA SOLIQSIZ DAROMADLARNING TA'SIRI</i>	251
Fayziyev Baxodir <i>BIZNES JARAYONLARINI REINJINIRING QILISH</i>	254

INSON ORGANIZMIDAGI KIMYOVIY ELEMENTLAR VA BIRIKMALAR VA BARQAROR TARAQQIYOT

Nurmamatov B.I.

Chirchiq davlat pedagogika universiteti talabasi

Ilmiy izlanuvchi Shirinova D.O.,

Chirchiq davlat pedagogika universiteti o'qituvchisi

E-mail shirinovadilshoda94@mail.com

Eshchanov R.A.

Chirchiq davlat pedagogika universiteti professori

Ubaydulloyev F.B.

Nurafshon prezident maktabi o'qituvchisi

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqolada inson organizmida kimyoviy elementlarning ahamiyati, roli va yetishmaganda kelib chiqadigan kasalliklar hamda ushbu jarayonda barqaror taraqqiyot o'rni haqida ma'lumotlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *hujayra, suv, kaliy, natriy, kalsiy, kimyoviy elementlar, vitaminlar, barqaror taraqqiyot, kislorod, uglerod.*

ANNOTATION: *This article provides information about the importance, role and diseases of chemical elements in the human body and the role of sustainable development in this process.*

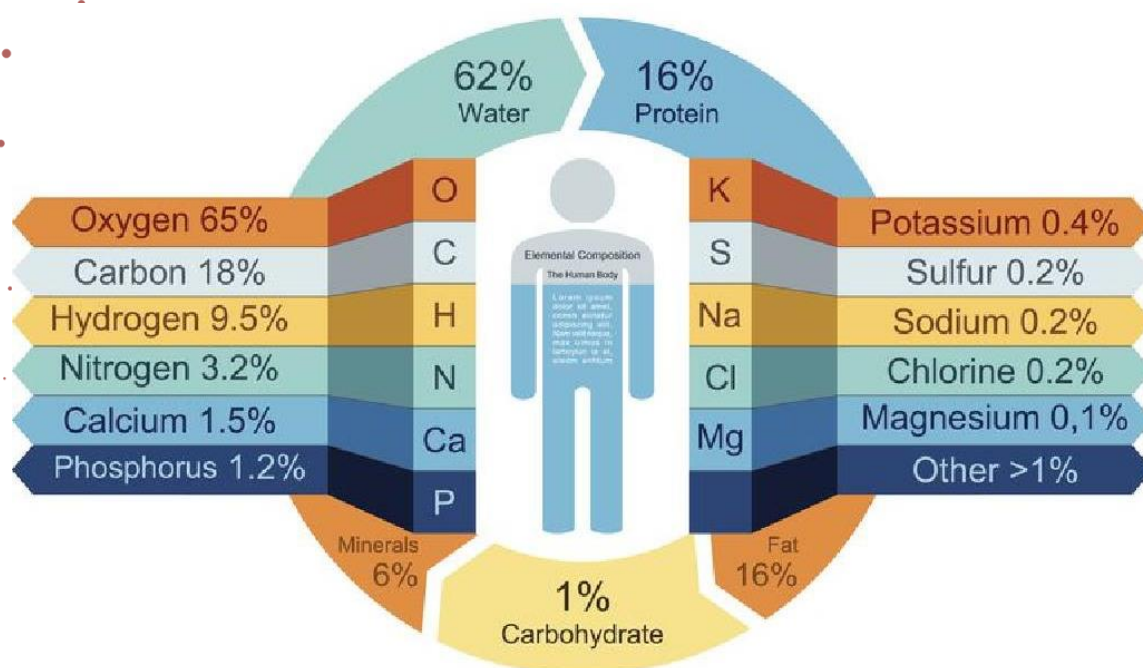
Key words: *cell, water, potassium, sodium, calcium, chemical elements, vitamins, sustainable development, oxygen, carbon.*

АННОТАЦИЯ: *В данной статье представлена информация о значении, роли и заболеваниях химических элементов в организме человека и роли устойчивого развития в этом процессе.*

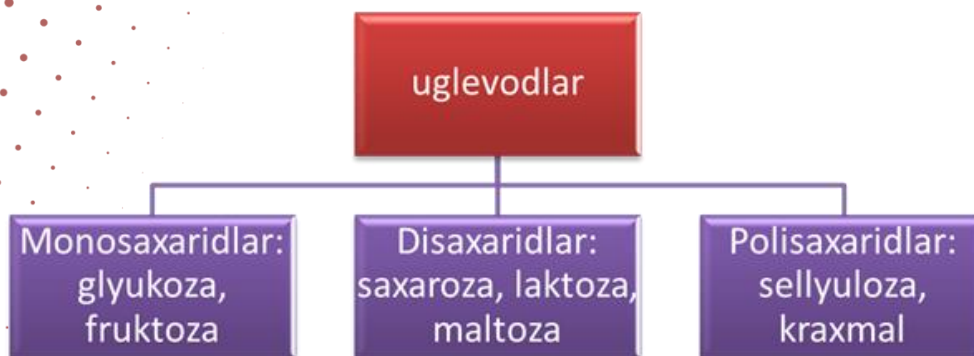
Ключевые слова: *клетка, вода, калий, натрий, кальций, химические элементы, витамины, устойчивое развитие, кислород, углерод.*

Inson tanasi hujayralardan iborat. Hujayralarning 65-90% esa eng muhim kimyoviy birikmalardan biri bo'lgan suv tashkil etadi. Hujayradagi suv ikki guruhga bo'linadi; erkin (barcha hujayra suvi 95%) va bog'langan 4-5% oqsillar bilan bog'langan). Shu jumladan; qon, yog', protein, yuruk, oqsil va minerallar ham suvdan tashkil topgan. Masalan, qon asosan suvdir. Yog' miqdori odamlarda muntazam bir xil emas, doimo o'zgarib turadi. Ba'zan semiz odamlarni ko'rsak yog'i ko'p ekan degan iborani ishlatamiz, lekin bu ibora xatodir semiz insonlarda yog'dan ko'ra ko'proq miqdorda suv bo'ladi. Minerallar tananing 6% ini tashkil etadi. Ularga tuz va metallar kiradi. Umumiy merallarga Na, K, Ca, Cl₂ va Fe kiradi.

Inson tanasi massasining 99% ini oltita element tashkil etadi. O'quvchilar yodlab olishi uchun CHNOPS qisqartma shaklida yoziladi. Ya'ni C-uglerod, H-vodorod, N-azot, O-kislorod, P-fosfor va S-oltingugurtdir. Birinchida turgan 4 ta element C, H, N, O, har qanday organism massasining 96.3% ni tashkil etadi. Endi oltita element har birining inson tanasida qanday va qancha % dan tarqalganini bilib olamiz. Kislorod inson tanasida eng ko'p tarqalgan element bo'lib, inson massasining taxminan 65% ini tashkil etadi. Suv molekulasida bitta kislorod atomida ikkita vodorod atomi to'g'ri keladi. Biroq bitta kislorod atomiga ikkita kislorod to'g'ri kelsa ham massa jihatdan kislorod atomi vodorod atomidan ancha yuqoridir. Undan tashqari nafas olish uchun kislorod eng muhim elementdir. Uglerod organik moddalarning asosini tashkil etuvchi element bo'lib, kisloroddan keyin ko'p tarqalgan element hisoblanadi. Inson tanasi massasining 18% ini tashkil etadi. Uglerod karbon, oqsillar, uglevodlar, lipidlar va nukleinlarda uchraydi. Bundan tashqari nafas chiqarish uchun eng muhim bo'lgan birikma CO₂ tarkibida ham uchratishimiz mumkin. Vodorod atomlari inson tanasida eng ko'p tarqalgan atom turi bo'lib, vodorod atomlari yorug' bo'lgani uchun massaning 10% ni tashkil etadi. Vodorod suv va organik birikma molekulasining asosiy tarkibiy qismi hisoblanadi. Shuning uchun ham vodorod inson tanasining elektron tashuvchisi hisoblanadi. Azot tana massasining 3.3% ni tashkil etuvchi element hisoblanadi. Azot asosan oqsil va nuklein kislotalarda uchraydi. Kalsiy tana massasining 1.5% tashkil etuvchi elementdir. Kalsiy asosan suyak va tishlarni qurish uchun ishlatiladi. Kalsiyni asosiy vazifalaridan biri mushak qisqarishi va metabolism jarayonida muhim ro'l o'ynaydi. Kalsiyni kunlik ehtiyoji yoshiga qarab 800 mgdan 1500 mggacha bo'ladi. Fosfor tana massasining 1% ni tashkil etadi. Fosfor kalsiyga o'xshab suyak to'qimalari va asab tizimi hujayralari va to'qimalari yadrosining asosiy qismi hisoblanadi. Fosfor oqsillar, yog'lar va uglevodorodlar almashinivuda muhim ro'l o'ynaydi. Kaliy tana massasining 0.2-0.4% ni tashkil etadi. Kaliy yurak-qon tomirlarining normal ishlashi uchun muhim element hisoblanadi. Kaliy inson tanasi uchun asosiy kation va musbat zaryadlangan iondir. Oltingugurt Ba'zi aminokislota va oqsillarda uchraydi. Shuning uchun tana massasining 0.02-0.03% ni tashkil etadi. Natriy kaliy kabi musbat zaryadlangan iondir. Natriy tanadagi elektrolitlarning muvozanatini tartibga solib turadi. Natriy tana massasining 0.1-0.2% ni tashkil etadi. Bulardan tashqari inson tanasida Fe, Mg, Cl₂, Na va boshqa elementlari uchraydi. Buni quyidagi rasmda ko'rishimiz mumkin:

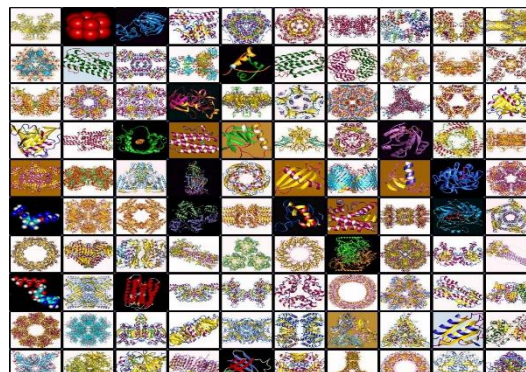
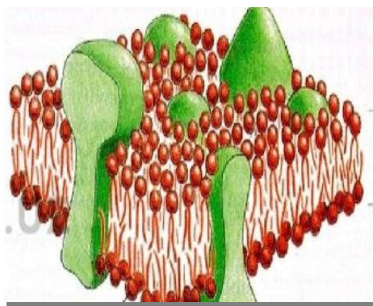
Inson tanasidagi anorganik va organik birikmalar ahamiyati. Inson tanasidagi anorganik moddalar suv va mineral tuzlardir. Rux (Zn) va yod (J) ga o'xshash mikroelementlar inson tanasida oz miqdorda uchraydi. Oz miqdorda uchrashiga qaramay hayot jarayoni uchun hal qiluvchi hususiyatga ega. Masalan: yod yetishmovchiligi qalqonsimon bezining kengayishi ya'ni bo'qoq kasalligini kelib chiqishiga olib keladi. Mineral tuzlar: inson tanasidagi mineral tuzlar kation+ va anionga- ajraladi. Eng muhim kationlar: K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Na^+ , NH_4^+ . Eng muhim anionlar: Cl^- , SO_4^{2-} , HPO_4^{2-} , $H_2PO_4^-$, HCO_3^- , NO_3^- . Inson tanasidagi organik moddalarga uglevodlar, lipidlar, oqsillar va nuklein kislotalar kiradi. Uglevodlar inson tanasidagi hujayralar uchun energiya beruvchi kuch va energiya manbai hisoblanadi. Uglevodlar energiyani organizmda bo'ladigan moddalar almashinuvidan hosil bo'lgan energiyalardan olib, zahira saqlab qo'yadi.

**Lipidlar va yog`lar** o`zida uzoq vaqtgacha energiya saqlaydi. Inson organizmida sodir bo`ladigan bug`lanish, suv yo`qolishini kamaytirish, parchalash va suv hosil qilish jarayonlarida muhim ahamiyatga ega. Yog`lar ko`p funksiyalarni bajaradigan ovqatlanishning asosiy tarkibiy qismi hisoblanadi. Yog`lar bizga energiya beradi va miyaning ishlash faoliyatini tezlashtiradi va A, D, E, K vitaminlari so`rilishida ishtirok etadi.

Proteinlar va oqsillar: oqsilarni insonlar asosan oziq-ovqat mahsulotlarini iste`mol qilish orqali qabul qiladi. Masalan: go`sht va go`sht mahsulotlari, tuxum, loviya, mosh, no`xat kabi mahsulotlar oqsilning asosiy manbasi hisoblanadi. Oqsillar-organizmning transport vazifasini bajaradi. Ya`ni o`pkadan kislorodni olib hujayraga, hujayradan karborat angidridni olib o`pkaga tashiydi.

Kimyoviy elementlar yetishmasa kelib chiqadigan kasalliklar:

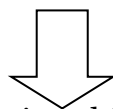

Kasallik	Kimyoviy elementlar
Immunitetning susayishi	J, Ca, Si, Mg, Se, S, P
Ozg`inlik	J, Mn, P
Semizlik	J, Ca, Si, Mg, Se, P
Kamqonlik	Fe, J, Cu
Shabko`rlik	Ca, Zn
Infark-miokard	J, Ca, Mg
Bo`qoq	J, Ca, Cr
Ich qotishi	Fe, K
Bo`y o`smasligi	J, Ca, K, Mg, Se, Cr, Zn
Eczema	Zn
O`pka kasalligi	Cu
Xotiranining susayishi	Li, J, K, Na, Zn
Tutqanoq	K, Ca, Mg
Revmatizm	K, Ca, Si, Zn
Ta`m bilmaslik	Na, Zn
Saraton (rak)	J, K, Si, Na, Se, Zn

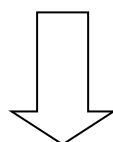
Men bu mavzuni talabalarning yaxshi tushunishi uchun birgalikda o`qiyimiz metodidan foydalanmoqchiman. Bu metod haqida qisqacha to`xtalib o`tadigan bo`lsak, umumiy talabalar kichik guruxlarga bo`linadi. Har bir gurux o`rganilayotgan mavzuning soxalarini bo`lib olib o`rganib boshqa guruxlarga o`rgatib berishdan iboratdir.

“Birgalikda o`qiyimiz” metodining texnikasi quyidagilardan iborat:

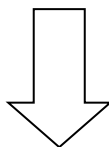
1) bilim darajasiga qarab 3-5 kishilik kichik guruxga bo`linadi. Masalan 25 ta talaba bo`lsa, 5 kishidan iborat 5-guruhga ajraladi.

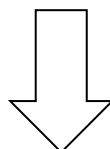
2) har bir guruxga mavzuning bir qismi topshiriq qilib beriladi. O`sha berilgan mavzuni esa butun gurux qamrab oladi. Masalan bizning o`rganadigan mavzumiz “Inson organizmidagi kimyoviy elementlar va birikmalar” bo`lsa, 1-guruhga inson organizmnidagi asosiy elementlar, 2-guruhga inson tarkibidagi organik moddalar, 3-guruhga inson tarkibidagi anorganik moddalar, 4-guruhga inson tarkibidagi moddalarning inson organizmi uchun ahamiyati, 5-guruhga ega 4 ta mini mavzuni qisqacha birlashtirish beriladi.

3) har bir guruh o'ziga biriktirilgan mini mavzuga tayyorlanib, qolgan guruhlariga o'zlari tayyorlab kelgan tarqatma va materiallar bilan o'ziga biriktirilgan mavzuni tushuntirib beradi. Masalan : klaster, krasvort, tarqatma materiallar va qiziqarli ma'lumotlar

4) hamma guruh boshqa guruh a'zolariga maxsus tayyorlangan savollar va tarqatma materiillar bilan tushuntirib berilgan mavzusini qay darajada tushunganligini tekshirib olinadi.

5) Har bir guruh qilgan ma'ruzasi va bajargan topshirig'ilari bo'yicha baholanadi. Baholash me'zoni;

Baholash uchun qo'shimcha savollar:

1-guruh: 1-savol; inson tanasi qanday elementlardan tashkil topgan? 2-savol; inson organizmidagi anorganik moddalar haqida m'lumot ? 3-savol; inson tarkibidagi uglevodlar tarkibi va ahamiyati?	2-guruh: 1-savol; inson tanasidagi C elementi vazifasi va %? 2-savol; inson organizmidagi organik moddalar hqqida ma'lumot? 3-savol; inson tarkibidagi uglevodlar tarkibi va ahamiyati?
3-guruh: 1-savol; inson tanasidagi O₂ elementi vazifasi va %? 2-savol; inson organizmidagi biogen elementlar haqida ma'lumot? 3-savol; inson tarkibidagi uglevodlar tarkibi va ahamiyati?	4-guruh: 1-savol; inson tanasidagi H₂ elementi vazifasi va %? 2-savol; inson organizmidagi minral tuzlar haqida ma'lumot? 3-savol; inson tarkibidagi uglevodlar tarkibi va ahamiyati?
Umumiy savollar: 1-savol; inson tarkibidagi elementlar qanday ahamiyati ega? 2-savol; inson tarkibidagi kimyoviy birikmalar qanday ahamiyatga ega? 3-savol; inson tanasidagi CHNOPS ning vazifasi va foizi qancha? 4-savol; inson tarkibidagi uglevodlar tarkibi va ahamiyati? 5-savol; inson organizmidagi qaysi modda yetishmasa qanday kasallik kelib chiqadi.	

Bu metodni qo'llashimdan maqsad talabalar birinchi mavzu bilan o'rganib chiqadi. Ikkinchi marta o'rganilgan mavzusini o'qituvchi tomonidan mustahkamlanadi. Guruxlar va auditoriya bilan savol javob vaqtida uchinchi martta mustahkamlanadi. Bu metod effekti: O'rgangan mavzusidan muhim savollarni terib olishni o'rganadi. Eng asosiysi gurux va auditoriya bilan ishlashni o'rganadi.

Xulosa: inson organizmida qandaydir noxush holat sezilsa. Shuni xulosa qilish kerakki inson organizmida kimyoviy elementlarning ko'payib ketilgani yoki kamayishidan kelib chiqadi ekan. Qaysi element kamayganligini bilish uchun eng avvalo inson tanasi qaysi elementlardan tashkil topganini bilishimiz kerak ekan. Barqaror taraqqiyot inson organizmi uchun foydali bo'lgan elementlar tabiiy yo'l orqali organizmga kirishi va uning organizmga ta'siri haqida oldingi maqolalarda berilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Eshchanov, R. A., Shirinova, D. O. (2022). Kimyo darslarida mineral o'g'itlar mavzusini o'qitishda barqaror taraqqiyot ta'limi tushunchalarini rivojlantirish. *Pedagogik mahorat*, 2(2), 244-248.

2. Shirinova, D. O. (2022). Davriy jadval mavzusini o'qitishda barqaror ta'lim tushunchasini tadbiq qilishning klaster usuli (yordamchi dasturli vositalardan foydalanish). *Netherlands intellectual education technological solutions and innovative digital tools*, 5(4), 402-406.

3. Eshchanov, R. A., Shirinova, D. O. (2022). Uglerod mavzusini o'qitishda ekologik muommolar va barqaror taraqqiyot ta'limi. *Konferensiya*, 1(2), 464-468.

4. Shirinova, D. O. (2022). Kremniy mavzusini o'qitishda barqaror taraqqiyot ta'limining ahamiyati. *Energetika sohasini rivojlantirish*, 2(4), 53-56.

5. Shirinova, D. O. (2022). Kimyo fanidan suv mavzusini o'qitishda barqaror taraqqiyot ta'limi tushunchalarining tatbiqi. *Образование и наука в XXI веке*, 2(25), 666-670.

6. Shirinova, D. O. Q., & Eshchanov, R. A. (2021). Osmos va teskari osmos hodisalarini maktabda o'qitishda klaster metodi. *Academic research in educational sciences*, 2(12), 986-991.

7. Shirinova, D. O. Q. (2021). Kimyoni o'qitishda talabalarning ekologik intellektual qobiliyatini shakllantirish. *Academic research in educational sciences*, 2(9), 571-574.